

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., ve věci žalobce **J. E.**, bytem D. 606/6, O., zast. Mgr. Alešem Zdráhalou, advokátem se sídlem Přerovská 33, Olomouc, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 2. 2017, č. j. KUOK 16598/2017, ve věci přestupku,

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á**.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného, citovaného v záhlaví. Žalovaný tímto rozhodnutím zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Mohelnice (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 7. 11. 2016, č. j. MUMO-OD/31626/16. Tímto rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona

č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o silničním provozu“). Přestupku se dopustil žalobce z nedbalosti tím, že dne 1. 4. 2016 asi v 9.34 h v úseku pozemní komunikace č. I/35 v obci Mohelnice na ulici Třebovská u domu č. p. 48, ve směru jízdy od centra obce Mohelnice na obec Studená Loučka, jako řidič motorového vozidla BMW, převozní registrační značky X (dále jen „vozidlo“), překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 20 km/h a více, neboť mu byla radarovým rychloměrem RAMER 10C naměřena rychlost jízdy 75 km/h. Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h tedy byla vozidlu jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 72 km/h, kdy v místě měření rychlosti je nejvyšší dovolená rychlost jízdy stanovená obecnou úpravou silničního provozu na 50 km/h. Žalobce uvedeným jednáním porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Za popsany přestupek byla žalobci udělena pokuta ve výši 2.500 Kč a paušální náhrada nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] **V žalobě** žalobce namítal pochybení správních orgánů spočívající v tom, že neprovedly žalobcem navrhovaný výslech příslušníků Policie ČR za účelem upřesnění dráhy měřeného vozidla. Zejména měla být prokázána vzdálenost od místa, kde je situována dopravní značka „Konec obce“. Tato okolnost mohla mít rozhodující význam. Neprovedením navrhovaného důkazu byla porušena zásada rovnosti stran, právo na obhajobu a spravedlivý proces.

[3] Dále žalobce namítal, že musí být prokázána materiální stránka přestupku. Vždy je třeba zkoumat, zda konkrétním jednáním byl ohrožen nebo porušen právem chráněný zájem společnosti.

[4] Výsledkem policistů mělo být objasněno, kde došlo ke změření rychlosti vozidla, kde auto žalobce zastavilo, kolik metrů zbývalo k ujetí vozidla k dopravní značce, která označovala konec obce, jaká byla hustota a plynulost silničního provozu, přehlednost daného úseku a rovněž kolik osob se v danou dobu na místě nacházelo. Tyto okolnosti mohly mít zásadní vliv na posouzení otázky, zda jednání žalobce naplňovalo takový stupeň nebezpečnosti, aby mohlo být považováno za přestupek. Podle názoru žalobce se totiž rychlejší než dovolené jízdy dopustil při výjezdu z obce. Jednalo se o přehledný úsek v místě s nízkou hustotou provozu. Rychlejší jízda v daném úseku nepředstavovala nebezpečí pro ostatní účastníky provozu nebo pro obyvatele obce. Žádní se v inkriminovanou dobu na daném místě nenacházeli. Proto v daném případě absentuje materiální znak přestupku. Nedošlo k porušení ani ohrožení právem chráněného zájmu a o přestupek se nejedná.

[5] Neprovedením navrhovaných důkazů byl porušen § 3 a § 50 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“).

[6] Žalovaný ve **vyjádření k žalobě** upřesnil, že návrh na výslech zakročujících policistů učinil žalobce již při ústním jednání u správního orgánu I. stupně. Tento orgán se s návrhem vypořádal v rozhodnutí o přestupku. Se shodnými námitkami se vypořádal žalovaný v rozhodnutí o odvolání. Podle žalovaného postupoval správní orgán I. stupně v souladu s judikaturou

Nejvyššího správního soudu. Žalovaný považoval za zákonný postup správních orgánů obou stupňů. Žalobce podle něj nebyl krácen na svých procesních právech.

[7] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 8. 2. 2017 – s přihlédnutím ke specifikům daného řízení, popsáním v další části rozsudku.

[8] Ve vztahu k souzené věci soud zjistil ze správního spisu z ručně psaného oznámení přestupku jeho spáchání tak, jak je popsáno v úvodní části odůvodnění tohoto rozsudku. Žalobce toto oznámení nepodepsal a k věci se nevyjádřil.

[9] Podle úředního záznamu ze dne 6. 4. 2016 žalobce nesouhlasil s přestupkem a žádal o nezkrácené správní řízení.

[10] V záznamu o přestupku z rychloměru jsou uvedeny souřadnice místa a z fotografií je zjevné zachycení vozidla v obci. Vedle projíždějícího vozidla je zástavba a autobusová zastávka.

[11] Ve správním spise je založen platný ověřovací list rychloměru a výpis z evidenční karty žalobce. Podle této karty měl žalobce zákaz řízení motorových vozidel ode dne 26. 6. 2012 do 19. 2. 2015 a blokace řidičského oprávnění ode dne 26. 6. 2012 do 30. 3. 2015 na základě zákazu činnosti a ode dne 2. 8. 2012 do 29. 3. 2015 na základě bodového hodnocení. Dále měl žalobce evidováno zadržení/odevzdání řidičského průkazu ode dne 26. 9. 2011 do 30. 3. 2015 z důvodu zákazu řízení motorových vozidel a ode dne 26. 9. 2011 do 26. 9. 2011 na základě předběžného opatření. V seznamu přestupků měl žalobce osm záznamů. Podle rozsudku Okresního soudu v Olomouci, č. j. 4 T 59/2012 – 315, měl žalobce vysloven zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu 60 měsíců. Podle rozhodnutí Okresního soudu v Olomouci č. j. 4 T 59/2012 – 433 soud podmíněně upustil od zbytku trestu zákazu řízení motorových vozidel s podmínkou do 19. 2. 2020. Řidičský průkaz byl žalobci vrácen dne 30. 3. 2015.

[12] Při ústním jednání dne 10. 8. 2016 bylo za účasti zástupce žalobce provedeno dokazování shora uvedenými listinami ze správního spisu. Zástupce žalobce namítl, že rychlost byla změřena při výjezdu z obce, a proto požádal o provedení výsledku zasahujících policistů.

[13] Usnesením ze dne 27. 9. 2016 byl žalobce vyzván, aby upřesnil, z jakého důvodu navrhuje výslech svědků – zasahujících policistů.

[14] Dne 3. 10. 2016 žalobce prostřednictvím zástupce správnímu orgánu I. stupně sdělil, že výslech je navrhován pro objasnění dráhy měřeného vozidla

a vzdálenosti od místa, kde je umístěna značka „*Konec obce*“. Protože se jednalo o několik desítek metrů před koncem obce a tato skutečnost nebyla dosavadním dokazováním osvědčena. Šlo o rovný a přehledný úsek obce.

[15] **Rozhodnutím ze dne 7. 11. 2016** správní orgán I. stupně uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku, citovaného shora. K místu spáchání přestupku správní orgán I. stupně uvedl, že toto místo je dostatečně konkretizováno v oznámení přestupku, úředním záznamu i v záznamu o přestupku s fotografií. U každého jednotlivého odkladu je zřejmé, že tímto místem je silnice č. I/35 v obci Mohelnice, na ulici Třebovské u domu č. p. 48. Správnímu orgánu I. stupně je místo z jeho činnosti dobře známo. I z fotografie z rychloměru lze toto místo snadno identifikovat – ať přímo na místě nebo s jakýmkoliv fotografickým internetovým podkladem (např. www.mapy.cz, Google Street view). Jakékoli další dokazování v tomto směru je nadbytečné.

[16] Ke spáchání přestupku došlo 300 m před značkou označující konec obce. Vozidlo žalobce bylo změřeno a zachyceno krátce za přechodem pro chodce, kdy ve směru jeho jízdy se během asi 150 m nachází autobusová zastávka, vjezd a výjezd z čerpací stanice, napojení komunikace z obytné zástavby a křižovatka ve tvaru X. Tyto skutečnosti jsou opět správnímu orgánu I. stupně známy a lze je ověřit na místě či za pomoci internetových map. I proto správní orgán I. stupně neprováděl výslech svědků, jelikož to považoval za nadbytečné. Rychlou jízdou, navíc v daném místě, byl naplněn materiální znak přestupku.

[17] Při stanovení sankce pak správní orgán I. stupně hodnotil zejména důležitost pravidel silničního provozu, která žalobce nerespektoval. V případě porušení nejvyšší dovolené rychlosti se jedná o závažné porušení zákona. Rychlou jízdou byla zcela jistě ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, a to již samotným překročením nejvyšší dovolené rychlosti. Všechny přestupky spáchané porušením nejvyšší povolené rychlosti jsou v zákoně konstruované jako ohrožovací, nikoli poruchové. K naplnění skutkové podstaty postačuje „*pouhé*“ překročení rychlosti, aniž by bylo zákonem vyžadováno způsobení následku spočívajícího v reálné poruše zájmu chráněného zákonem. Maximální povolená rychlost v obci je stanovena zákonem, který žalobce jako řidič má znát a musí jej respektovat. V neprospěch žalobce přihlédl správní orgán I. stupně k místu, kde k překročení rychlosti došlo. Vozidlo žalobce bylo změřeno těsně za přechodem pro chodce, po kterém následuje autobusová zastávka, vjezd a výjezd z čerpací stanice, napojení komunikace z obytné zástavby a křižovatka ve tvaru X, kde lze předpokládat jiný sled událostí než při jízdě mimo obec.

[18] Správní orgán I. stupně přihlédl i k osobě žalobce, kdy „*v posledních pěti letech neměl žádný záznam o porušení pravidel silničního provozu a stav jeho bodového hodnocení je 0*“.

[19] V odvolání žalobce vznesl totožné námitky jako v žalobě.

[20] Žalovaný v **rozhodnutí o odvolání** aproboval rozhodnutí správního orgánu I. stupně i řízení jeho vydání předcházející. K žalobcovým odvolacím námitkám žalovaný odkázal na § 50 odst. 3 a 4 správního řádu a vyzdvihl, že se správní orgán I. stupně námitkou žalobce ohledně místa spáchání přestupku zabýval, citoval jeho zjištění a úvahy. Žalovaný vlastním náhledem na internetové mapy ověřil zjištění a úvahy správního orgánu I. stupně a dospěl ke shodným závěrům o dostatečném zjištění místa, jeho charakteristice i nadbytečnosti dalšího navrhovaného dokazování. To by bylo zatěžující pro správní orgán, žalobce i jeho zástupce. Nadto žalovaný uvážil, že mu není jasné, co by přinesl výslech svědků ve vztahu k hustotě a výskytu jiných účastníků silničního provozu apod., když tyto okolnosti nebyly pro posouzení zavinění skutku zcela rozhodné. Navíc správní orgán I. stupně ve prospěch žalobce hodnotil, že nedošlo k přímému ohrožení jiných účastníků silničního provozu. Lze si obtížně představit, že policista provádějící měření rychlosti si ve vztahu k času a místu zaznamenání přestupku zapamatuje právě takové detaily, které by chtěl žalobce objasnit, jako např. kolik metrů zbývalo k dopravní značce označující konec obce, jaká byla hustota provozu při výjezdu z obce ap. Podle žalovaného byl skutek žalobci dostatečně prokázán a nejsou o něm důvodné pochybnosti. Ve vztahu k místu měření je i bez provedení důkazů výsledkem svědků zřejmé, že při spáchání přestupku žalobce neohrozil žádné jiné účastníky silničního provozu, bez ohledu na hustotu provozu a plynulost. Žalobce se nacházel v dostatečném odstupu od dopravní značky označující konec obce. Nejsou tedy důvodné pochybnosti o tom, že žalobce se nacházel ještě v obci Mohelnice, což je patrné i z fotografie vozidla, pořízené silničním rychloměrem. Pokud jde o materiální stránku přestupku, u skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu je tato úprava speciální právní úpravou vůči § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu. Materiální stránka je zakotvena společně s formálním znakem přestupku již v jejím znění. V praxi proto prakticky nemůže nastat situace, že by řidič, který překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 22 km/h současně s formální stránkou přestupku nenaplnil i stránku materiální.

[21] Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

[22] K zániku odpovědnosti za přestupek podle § 20 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále „zákon o přestupcích“), nedošlo, neboť přestupek byl spáchán 1. 4. 2016 a napadené rozhodnutí žalovaného nabylo právní moci dne 11. 2. 2017.

[23] Skutková podstata přestupku podle účinné právní úpravy existuje i ke dni vydání rozsudku, a to včetně shodné právní úpravy sankcí, proto soud posuzoval věc podle hmotněprávní úpravy účinné v době spáchání přestupku v souladu s § 7 odst. 1 zákona o přestupcích.

[24] Neopodstatněná je námitka vady postupu správního orgánu I. stupně spočívající v tom, že neprovedl navrhovaný důkaz výsledkem příslušníků Policie ČR. Tento výslech měl prokázat dráhu měřeného vozidla, zejména vzdálenost od místa, kde je umístěna dopravní značka „Konec obce“. Výslech měl mít význam

pro materiální stránku přestupku. Výsledkem měla být zjišťována hustota a plynulost provozu, přehlednost úseku a výskyt osob v daném místě v době spáchání přestupku.

[25] Mezi účastníky soudního řízení správního není sporné, že žalobce jel v obci rychlostí 75 km/h, resp. 72 km/h. Sporné není ani místo, kde k překročení rychlosti došlo. Oznámením přestupku ze dne 1. 4. 2016, úředním záznamem ze dne 6. 4. 2016 a záznamem z rychloměru s obsaženými fotografiemi bylo prokázáno, že šlo o místo před domem č. p. 48 na ulici Třebovská v Mohelnici.

[26] Na fotografii z rychloměru je vozidlo žalobce zaznamenáno před chodníkem, řadou pouličního osvětlení, autobusovou zastávkou a navazující budovou čerpací stanice. Z vodorovného dopravního značení na pozemní komunikaci je zjevné, že jde o místo před křižovatkou a značně vzdálené konci obce (řádově o stovky metrů). Fotografií je prokázáno, že jde o místo, kde jsou účastníci silničního provozu povinni dbát zvýšené opatrnosti.

[27] V obci se důvodně předpokládá zvýšený pohyb osob a vozidel. Určuje-li § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, že v obci smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km/hod, pak ten, kdo tak nečiní, porušuje zákon. Stěžovatel svým jednáním porušil chráněný zájem, kterým je organizace dopravy na určitém území vyplývající z místní úpravy (označení obce) a z obecné úpravy, individuálně pak zájem nejen těch, kteří splnili dané podmínky, tedy pro jízdu v obci respektovali § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, ale i ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích, byť jen potenciálních, kteří oprávněně předpokládají, že všichni účastníci provozu dodržují pravidla pro provoz na pozemních komunikacích (tzv. právo omezené důvěry). Řidič musí dbát zvýšené opatrnosti, i pokud se v době podezření ze spáchání přestupku v daném úseku žádný chodec nenachází. Žalobce rychlostí jízdy 75, resp. 72 km/h, v daném případě nemohl z důvodu překročení rychlosti ovládat motorové vozidlo tak, aby mohl bezpečně reagovat na situace předpokládané (i nepředpokládané) a svým jednáním tak chránit život, zdraví nebo majetek nejen jiných osob, ale i svůj vlastní.

[28] Žalobce překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 50 %, resp. po odečtení odchylky o 44 %, tedy asi o polovinu této nejvyšší dovolené rychlosti. Nešlo o případ marginálního překročení nejvyšší dovolené rychlosti.

[29] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2016, č. j. 5 As 88/2016 – 39, www.nssoud.cz, tento soud aproboval úvahu Krajského soudu v Hradci Králové, že mu je známo místo spáchání přestupku v Hradci Králové (na ulici Pražská u kostela) na základě znalosti místních poměrů. Nejvyšší správní soud rovněž konstatoval, že místo musí být známo i žalobci, neboť uvádí jako adresu svého bydliště Hradec Králové. Navíc byl s místem spáchání přestupku seznámen při zjištění přestupku i ve správním řízení (již v příkazu). Tyto závěry jsou použitelné i v souzené věci. Soud aprobuje odůvodnění správního orgánu I. stupně, že místo spáchání přestupku bylo ve vzdálenosti 300 m od konce obce, že bylo vedle přechodu pro chodce, křižovatky ve tvaru X a výjezdů z rodinných domů

na komunikaci a že tyto skutečnosti, správnímu orgánu I. stupně známé, lze ověřit na internetových mapách. Ostatně, žalobci nemůže být místo neznámé, protože zde byl stavěn při zjištění přestupku, mohl si místo dobře prohlédnout v době zastavení policisty nebo kdykoli poté. V posuzovaném případě nešlo o zjištění přestupku kamerovým záznamem a o řízení zahájené na základě zaslané fotografie.

[30] Soud připomíná rovněž právní závěr vyslovený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2013, č. j. 1 As 183/2012 - 50, podle kterého *přijede-li řidič do obce po pozemní komunikaci, která není osazena dopravní značkou č. IS 12a „Obec“, neznamená to, že by nebyl povinen dodržovat maximální povolenou rychlost v obci stanovenou v § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích*. Tím spíše platí argumentace obsažená v napadených správních rozhodnutích. I podle webových stránek www.mapy.cz a maps.google.cz lze ověřit, že zástavba v předmětném místě byla, vedle autobusové zastávky se nachází přechod pro chodce. Proti zastávce je řada samostatných rodinných domů a chodník. Jde tak o místo užívané chodci, cyklisty, řidiči a dalšími účastníky silničního provozu a nelze zde vyloučit ani pohyb dětí atd.

[31] Za popsaného skutkového stavu a provedeného dokazování bylo nepochybně nadbytečné provádět důkazy navržené žalobcem. Podle soudu bylo postaveno najisto, že přestupek nebyl spáchán na konci obce a současně že šlo o místo se značným pohybem účastníků silničního provozu, resp. s vysokou pravděpodobností jejich výskytu. Ba právě naopak, bylo prokázáno a odůvodněno, že místo spáchání přestupku je zastavěné a s ohledem na typ zástavby a četné dopravní křižení a využití místa značně frekventované.

[32] Nedůvodná je proto námitka neprokázání materiální stránky přestupku.

[33] Správní orgán I. stupně v odůvodnění správně a podrobně vysvětlil, že jednání žalobce bylo pro společnost nebezpečné, neboť jím byla ohrožována bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, a to již samotným překročením nejvyšší dovolené rychlosti. Nebylo třeba způsobení následku, jde o závažné porušení zákona. Nejvyšší dovolená rychlost je stanovena zákonem a žalobce tuto povinnost musí znát a respektovat. Správní orgán I. stupně připomněl, že společenskou nebezpečnost zvyšuje skutečnost, že rychlost byla změřena žalobci těsně za přechodem pro chodce, po kterém následuje autobusová zastávka, vjezd a výjezd z čerpací stanice, napojení komunikace na okolní obytnou zástavbu a křižovatka ve tvaru X, kde lze očekávat jiný sled událostí než při jízdě mimo obec.

[34] Žalovaný dodal, že se žalobce nacházel při spáchání přestupku v dostatečné vzdálenosti od dopravní značky „Konec obce“, jak je zřejmé z fotografie z rychloměru. Podle žalovaného při spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu, tedy překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o více než 20 km/h, bude vždy naplněna materiální stránka přestupku.

[35] S právním závěrem o naplnění materiálního znaku přestupku se soud se správními orgány ztotožnil.

[36] Popsaný skutek vykazoval znaky nepředvídatelnosti jednání ve vztahu k ostatním účastníkům silničního provozu, tedy vykazoval znaky jednání způsobilého ohrozit zejména bezpečnost silničního provozu. Žalobce přitom o své povinnosti řídit se pravidly silničního provozu vzhledem k postavení držitele řidičského oprávnění samozřejmě vědět měl a mohl. Zájem společnosti byl ohrožen jednáním žalobce, který s vozidlem překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 25, resp. 22 km/h. Nemuselo dojít ke škodě na zdraví či majetku nebo k přímému ohrožení konkrétního účastníka silničního provozu. Zájem společnosti byl narušený již jen tím, že jednáním stěžovatele vzniklo potenciální nebezpečí pro jiné účastníky provozu, případně pro něho samého. Vzhledem k vysokému překročení rychlosti vzniklo nebezpečí značného rozsahu. Pravidla silničního provozu totiž působí preventivně.

[37] Podle § 2 odst. 1 zákona o přestupcích *„přestupkem je zaviněné protiprávní jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně.“* Jak vyplývá z uvedeného ustanovení, znaky přestupku jsou stanoveny zákonem, přičemž přestupek je vymezen materiálním a formálním znakem, které musí být naplněny současně. Naplnění formálního znaku žalobce nijak nezpochybňuje, tedy netvrdí, že by předmětnému vozidlu taková rychlost naměřena nebyla, pouze zdůrazňuje, že nebyl nijak ohrožen provoz na pozemních komunikacích.

[38] Materiální znak je představován tím, že zaviněné protiprávní jednání porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a zájmy uvedené v ustanovení § 1 zákona o přestupcích; zde žalobce s odkazem na aktuální situaci na vozovce tvrdí, že tento znak naplněn nebyl, neboť v dané chvíli nemohl nikoho ohrozit. Okolnostmi, jež snižují nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků, mohou být zejména, avšak nikoliv výlučně, význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele, míra jeho zavinění a jeho pohnutka. Okolnosti, jež vylučují porušení nebo ohrožení zájmu společnosti, musí být ovšem posuzovány vždy v každém konkrétním případě a nelze vyslovovat paušální závěry o tom, že např. míra společenské nebezpečnosti vysoké rychlosti na přehledném úseku je tak mizivá, že zde není naplněna materiální stránka přestupku. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 1. 2012, č. j. 5 As 106/2011 - 77, konstatuje, že není pochyb o tom, že až teprve poté, co je zjištěno naplnění materiálního znaku přestupku, může správní orgán dojít k závěru, že konkrétním jednáním obviněného byl spáchán přestupek. Pokud naopak správní orgán na základě zjištěného skutkového stavu dospěje k závěru, že z okolností případu je zřejmé, že jednáním osoby obviněné z přestupku, jež sice nese formální znaky skutkové podstaty přestupku, nedošlo k porušení ani k ohrožení právem chráněného zájmu, má povinnost (nikoliv pouze možnost) řízení zastavit podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Ustanovení § 3 správního řádu stanoví, že *„správní orgán postupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti“*. Podle § 50 odst. 3 věty druhé správního řádu *„v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjišťovat všechny rozhodné*

okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.“ Přitom, jak bylo již výše uvedeno, je správní orgán povinen zjistit, zda došlo k naplnění jak formálních, tak i materiálních znaků přestupku.

[39] V souzeném případě je zde v první řadě okolnost spočívající v prokázaném překročení nejvyšší dovolené rychlosti. Žalobce v daném případě překročil rychlost o 22 km/h. V daném případě je situace zcela zásadně odlišná od okolností, které soud posuzoval např. v rozsudku 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 45 (č. 2011/2010 Sb. NSS).

[40] Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že pro vznik odpovědnosti za přestupek je třeba naplnění nejen formálních požadavků, ale též materiálního znaku přestupku. Ten je vyjádřen v § 2 odst. 1 zákona o přestupcích, slovy *„porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti“*. V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud shledal, že obecně lze *„vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Z tohoto závěru však nelze dovodit, že by k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty přestupku došlo vždy, když je naplněn formální znak přestupku zaviněným jednáním fyzické osoby. Pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání potom nemůže být označeno za přestupek.“* V tomto případě takovou výjimečnou okolností bylo překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci o pouhé 2 km/h, což Nejvyšší správní soud vyhodnotil jako natolik nízkou odchylku, že překročení nejvyšší povolené rychlosti bylo v daném případě mimo kontrolu obviněného. Závěry nastíněné v rozsudku Nejvyššího správního soudu je možno na projednávanou věc jako obecná východiska aplikovat, výsledek individuálního posouzení ovšem bude jiný. V případě žalobce totiž nelze tvrdit, že neměl pod kontrolou, zda se přestupku dopustí, či nikoli. Ze záznamu z rychloměru založeného ve správním spise a sloužícím správním orgánům jako podklad rozhodnutí, na němž byla jízda žalobce zachycena, je možno jednoznačně zjistit, že k rychlé jízdě došlo na přehledném rovném úseku v obci. Žalobce si také musel být vědom, že na pozemní komunikaci tohoto typu je nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h.

[41] Pokud jde o věcné posouzení naplnění materiálního znaku přestupku, společenskou nebezpečnost jednání žalobce nikterak nesnižuje to, že vysokou rychlostí nevzniklo žádné ohrožení. I za této podmínky by bylo třeba hodnotit jednání žalobce jako společensky nebezpečné, neboť je výrazem opovrhování pravidly silničního provozu, jejichž účelem je především zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, tedy ochrany života, zdraví a majetku. Formálním znakem skutkové podstaty přestupku, dle něhož bylo jednání žalobce kvalifikováno, není vznik ohrožení. Stejně tak pro naplnění materiálního znaku se nevyžaduje, aby jednáním přestupce byl skutečně ohrožen někdo život, zdraví či majetek. Postačuje, že jednáním došlo k ohrožení zájmu společnosti (srov. § 2 odst. 1 zákona

o přestupcích). Působení pravidel provozu na pozemních komunikacích má výrazně preventivní charakter (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 As 24/2013 - 28).

[42] Pokud tedy bylo prokázáno, že to byl žalobce, kdo porušil dopravní předpisy shora popsáním způsobem, musel tak činit s vědomím důsledků, které pro něj z tohoto porušení vyplývají. Takovým důsledkem je pak třeba rozumět zejména vznik odpovědnosti za přestupek podle ustanovení § 125 odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu. Obstojí proto právní závěr správních orgánů, že žalobci bylo po právu kladeno za vinu spáchání přestupku a že mu za něj byla v souladu se zákonem uložena i sankce a náhrada nákladů správního řízení.

[43] Společenskou nebezpečnost jednání žalobce nesnižuje to, že vysokou rychlostí nevzniklo žádné konkrétní ohrožení. Soud se ztotožňuje s názorem, že žalobcovo jednání je třeba hodnotit jako společensky nebezpečné, neboť takto rychlá jízda bezpochyby ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, tedy zájmy ochrany života, zdraví a majetku.

[44] Krajský soud na základě shora provedeného posouzení žalobní námitky dospěl k závěru, že tato není důvodná, a proto žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

[45] Úspěšný žalovaný žádné náklady řízení nepožadoval a soud ze spisu žádné nezjistil, proto mu je nepřiznal, a neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, to vše podle § 60 odst. 1 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Olomouc 31. srpna 2017

Za správnost vyhotovení:
V. K.

JUDr. Martina Radkova, Ph.D., v. r.
samosoudkyně